

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-00-39-ES
Datum: 26. juli 2010.
Original: engleski

PREDSJEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

Rješava: sudija Patrick Robinson, predsjednik
Sekretar: g. John Hocking
Odluka od: 26. jula 2010.

TUŽILAC

protiv

MOMČILA KRAJIŠNIKA

JAVNO

**ODLUKA PREDSJEDNIKA U VEZI S PRIJEVREMENIM PUŠTANJEM NA
SLOBODU MOMČILA KRAJIŠNIKA**

Tužilaštvo

g. Serge Brammertz

g. Momčilo Krajišnik

Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

1. Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) obaviješten je od strane vlasti Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (dalje u tekstu: Ujedinjeno Kraljevstvo) da bi, u skladu s važećim propisima Ujedinjenog Kraljevstva, Momčilo Krajišnik 2. aprila 2010. ispunio uslove za uslovno puštanje na slobodu jer bi do tada izdržao polovinu svoje zatvorske kazne.

I. Kontekst

1. U skladu sa članom 28 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), pravilom 123 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) i paragrafom 1 Uputstva za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje je osudio Međunarodni sud (dalje u tekstu: Uputstvo), Sekretarijat me je 23. aprila 2010. informisao o obavještenju koje je dostavilo Ujedinjeno Kraljevstvo.¹ Iz tog obavještenja proizlazi da bi g. Krajišnik 2. aprila 2010. ispunio uslove za razmatranje mogućnosti uslovnog puštanja na slobodu jer bi do tada izdržao polovinu svoje kazne. Ujedinjeno Kraljevstvo potvrđuje da je "puštanje na slobodu nekog zatvorenika koga je osudio MKSJ pitanje koje rješava isključivo predsjednik Međunarodnog suda". Na osnovu paragrafa 3(b) i 4 Uputstva, tom obavještenju su priloženi: Drugi izvještaj o nadzoru od 24. februara 2010., Izvještaj o planiranju i kontroli izdržavanja kazne od 25. februara 2010. i Zatvorska procjena za Komisiju za uslovno puštanje na slobodu od 9. februara 2010.²

3. Dana 14. maja 2010., na osnovu paragrafa 3(c) Uputstva, Sekretarijat mi je dostavio memorandum zamjenika tužioca koji se odnosi na saradnju g. Krajišnika sa Tužilaštvom.³

4. Svi gorenavedeni materijali dostavljeni su g. Krajišniku, koji je 17. maja 2010. odgovorio na zahtjev tužilaštva.⁴ U skladu sa članom 5 Uputstva, Sekretarijat mi je 9. jula 2010. dostavio dodatne dokumente koje je priložio g. Krajišnik.⁵

¹ IT/146/Rev.2, 1. septembar 2009.

² Memorandum zamjenika sekretara predsjedniku Međunarodnog suda od 23. aprila 2010. (dalje u tekstu: Memorandum od 23. aprila 2010.).

³ Memorandum zamjenika sekretara predsjedniku Međunarodnog suda od 19. maja 2010. (dalje u tekstu: Memorandum od 19. marta 2010.).

⁴ Pismo Momčila Krajišnika predsjedniku Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (Odgovor Momčila Krajišnika na Memorandum tužilaštva od 14. maja 2010.), od 27. maja 2010. (dalje u tekstu: Krajišnikov odgovor).

II. Postupak pred Međunarodnim sudom

5. Prvobitna optužnica protiv g. Krajišnika podignuta je 21. februara 2000.,⁶ dok je Izmijenjena optužnica potvrđena 21. marta 2000.⁷ Ta optužnica je 9. marta objedinjena sa optužnicom u postupku protiv Biljane Plavšić⁸ i ponovo izmijenjena 7. marta 2002. (dalje u tekstu: Optužnica).⁹ U Optužnici je navedeno da je g. Krajišnik, kao jedan od vodećih članova Srpske demokratske stranke, učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu prema članu 7(1) Statuta, čiji je cilj bio uklanjanje nesrpskog stanovništva s velikih područja Bosne i Hercegovine.¹⁰ Tužilaštvo je navelo da su tokom te kampanje počinjeni genocid, progon, istrebljenje, lišavanje života, deportacije i nehumana djela.¹¹ Alternativno, Optužnica je teretila g. Krajišnika da je odgovoran za gorenavedena krivična djela kao nadređeni po članu 7(3) Statuta.¹² Dana 3. aprila 2000., Stabilizacijske snage (dalje u tekstu: SFOR) uhapsile su g. Krajišnika u Sarajevu i on je istog dana prebačen u Haag.¹³

6. Pretresno vijeće je u Presudi od 27. septembra 2006. konstatovalo da je g. Krajišnik odgovoran na osnovu člana 7(1) Statuta za učestvovanje u udruženom zločinačkom poduhvatu čiji je cilj bio trajno uklanjanje, silom ili drugim sredstvima, bosanskih Muslimana, bosanskih Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva s velikih područja Bosne i Hercegovine, činjenjem zločina.¹⁴ Pretresno vijeće je proglasilo g. Krajišnika krivim po pet tačaka Optužnice: progon, istrebljenje, ubistvo, deportaciju i nehumana djela (prisilno premještanje) kao zločine protiv čovječnosti¹⁵ i izreklo mu je kaznu zatvora u trajanju od 27 godina u koju mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru.¹⁶

7. Žalbeno vijeće je 17. marta 2009. usvojilo neke od žalbenih osnova g. Krajišnika i neke od žalbenih osnova koje je iznio *amicus curiae*, posebno kada je riječ o zaključcima

⁵ Memorandum zamjenika sekretara predsjedniku Međunarodnog suda od 9. jula (dalje u tekstu: Memorandum od 9. jula 2010.).

⁶ Tužilac protiv Momčila Krajišnika, predmet br. IT-00-39-I, Optužnica, 21. februar 2000.

⁷ Tužilac protiv Momčila Krajišnika, predmet br. IT-00-39-I, Izmijenjena optužnica, 21. mart 2000.

⁸ Tužilac protiv Momčila Krajišnika i Biljane Plavšić, predmet br. IT-00-39 i 40-PT, Objedinjena optužnica, 9. mart 2001.

⁹ Tužilac protiv Momčila Krajišnika i Biljane Plavšić, predmet br. IT-00-39 i 40-PT, Izmijenjena objedinjena optužnica, 7. mart 2002. (dalje u tekstu: Optužnica).

¹⁰ Optužnica, par. 3-9.

¹¹ *Ibid.*, par. 15-28.

¹² *Ibid.*, par. 10-14.

¹³ Tužilac protiv Momčila Krajišnika, predmet br. IT-00-39-T, Presuda, 27. septembar 2006., par. 11 (dalje u tekstu: Prvostepena presuda).

¹⁴ Prvostepena presuda, par. 1089.

¹⁵ *Ibid.*, par. 1126.

¹⁶ *Ibid.*, par. 1179-1180.

Pretnog vijeća o odgovornosti g. Krajišnika za udruženi zločinački poduhvat, i tako "u znatnoj mjeri revidiralo zaključke Pretnog vijeća".¹⁷ Žalbeno vijeće je ukinulo više osuda koje su g. Krajišniku izrečene za progon po tački 3, istrebljenje po tački 4; ubistvo po tački 5,¹⁸ i deportaciju po tački 7.¹⁹ Ipak, Žalbeno vijeće je potvrdilo sljedeće osude koje su g. Krajišniku izrečene za zločine protiv čovječnosti:

- progon (deportacija) (tačka 3), na osnovu člana 7(1), u opštinama Zvornik, Banja Luka i Prnjavor;²⁰
- progon (prisilno premještanje) (tačka 3), na osnovu člana 7(1), u opštinama Bijeljina, Bratunac, Zvornik, Bosanska Krupa, Sanski Most, Trnovo i Sokolac;²¹
- deportacija (tačka 7), na osnovu člana 7(1), u opštinama Zvornik, Banja Luka i Prnjavor;²² i
- nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 8), na osnovu člana 7(1), u opštinama Bijeljina, Bratunac, Zvornik, Bosanska Krupa, Sanski Most, Trnovo i Sokolac.²³

Žalbeno vijeće je konstatovalo da su osuđujuće presude za većinu krivičnih djela za koja je g. Krajišnik proglašen krivim poništene, ali je napomenulo da su potvrđene osuđujuće presude za krivična djela čija težina iziskuje strogu i srazmjernu kaznu.²⁴ Vijeće je izreklo g. Krajišniku kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, u koju mu je, na osnovu pravila 101(C) Pravilnika, uračunato vrijeme provedeno u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN).²⁵

8. Dana 4. septembra 2009., g. Krajišnik je prebačen u Ujedinjeno Kraljevstvo radi izdržavanja ostatka kazne.²⁶

III. Mjerodavno pravo

¹⁷ *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Presuda, 17. mart 2009., par. 797 (dalje u tekstu: Drugostepena presuda).

¹⁸ Drugostepena presuda, par. 177.

¹⁹ *Ibid.*, par. 321.

²⁰ *Ibid.*, par. 283.

²¹ *Ibid.*, par. 283.

²² *Ibid.*, par. 283.

²³ *Ibid.*, par. 283.

²⁴ *Ibid.*, par. 797-799.

²⁵ *Ibid.*, par. 818-819.

9. Na osnovu člana 28 Statuta, ako prema važećim pravnim propisima države u kojoj osuđenik izdržava kaznu zatvora on ima pravo na pomilovanje ili ublažavanje kazne, ta država mora o tome obavijestiti Međunarodni sud, a predsjednik Međunarodnog suda, nakon što se posavjetuje sa sudijama, donosi odluku o tome na temelju interesa pravde i opštih pravnih načela. Pravilo 123 Pravilnika u skladu je sa članom 28, dok pravilo 124 Pravilnika predviđa da predsjednik, na osnovu tog obavještenja, poslije savjetovanja sa članovima Kolegija i svim stalnim sudijama Vijeća koje je izreklo kaznu i koje su još uvijek sudije Međunarodnog suda, odlučuje da li je primjereno osuđenog pomilovati ili mu ublažiti kaznu.

10. Pravilo 125 Pravilnika predviđa da, prilikom rješavanja u vezi s pomilovanjem ili ublažavanjem kazne, predsjednik, između ostalog, uzima u obzir težinu krivičnih djela za koje je zatvorenik osuđen, postupak prema zatvoreniciima u sličnoj situaciji, u kolikoj mjeri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao, kao i eventualnu značajnu saradnju zatvorenika sa tužilaštvom.

11. Sporazum između Ujedinjenih nacija i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o sprovođenju kazni koje je izrekao Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Sporazum o sprovođenju kazni), od 11. marta 2004., predviđa u članu 3(1) da se, prilikom izvršenja kazne koju je izrekao Međunarodni sud, nadležni državni organi Ujedinjenog Kraljevstva moraju pridržavati trajanja kazne, a u članu 3(2) da se uslovi boravka u zatvoru određuju prema zakonima Ujedinjenog Kraljevstva, pod nadzorom Međunarodnog suda. Član 7(1)(d) propisuje da Ujedinjeno Kraljevstvo bez odlaganja obavještava sekretara da je ostalo šest mjeseci do trenutka u kojem bi u pravnom sistemu Ujedinjenog Kraljevstva moglo doći u obzir prijevremeno oslobađanje od daljnjeg izvršavanja ekvivalentne zatvorske kazne.

12. Član 8(1) predviđa da će ukoliko, na osnovu važećih propisa Ujedinjenog Kraljevstva, osuđena osoba ispuni uslove za prijevremeno puštanje na slobodu, pomilovanje ili ublažavanje kazne, Ujedinjeno Kraljevstvo o tome unaprijed obavijestiti sekretara, pri čemu u svakoj takvoj obavijesti treba navesti sve okolnosti u vezi s ispunjavanjem uslova. Član 8(2) predviđa da će, ako predsjednik utvrdi da prijevremeno puštanje na slobodu, pomilovanje ili ublažavanje kazne nije primjereno, Ujedinjeno Kraljevstvo u skladu s tim na odgovarajući način postupiti. Članovi 9(1)(c) i 9(4) predviđaju da Izvršenje kazne prestaje u

---

²⁶ Memorandum od 23. aprila 2010. (dopis Ministarstva pravde, Državna služba za zatvorsku upravu, upućen sekretaru Suda, 16. mart 2010.).

slučaju pomilovanja ili ublažavanja kazne osuđene osobe, nakon nakon čega Ujedinjeno Kraljevstvo može osuđenu osobu premjestiti ili deportovati ako je to primjereno i u skladu s međunarodnim obavezama te države.

IV. Diskusija

13. Prilikom donošenja odluke o tome da li je prijevremeno puštanje na slobodu primjereno, posavjetovao sam se sa članovima Kolegija i stalnim sudijama vijeća koja su izrekla kazne, a koje su još uvijek sudije Međunarodnog suda.

A. Postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji

14. Dana 16. marta 2010., Ujedinjeno Kraljevstvo je obavijestilo Sekretarijat da bi g. Krajišnik "2. aprila 2010. mogao ispuniti uslove za razmatranje mogućnosti uslovnog puštanja na slobodu".²⁷ Iako je g. Krajišnik izdržao više od polovine svoje kazne, praksa je Međunarodnog suda da se ispunjavanje uslova za prijevremeno puštanje na slobodu neke osuđene osobe razmatra tek nakon što je ta osoba izdržala najmanje dvije trećine svoje kazne.²⁸

15. Gospodin Krajišnik traži da se vrijeme koje je proveo u pritvoru izjednači sa vremenom pritvora Biljane Plavšić, bivše saoptužene u njegovom predmetu. On tvrdi da bi se, budući da je u pritvoru proveo 50% više vremena nego ona i da je osuđen za manje teška krivična djela, vrijeme koje je izdržao moralo uzeti u prilog njegovoj molbi za prijevremeno puštanje na slobodu.²⁹ Ne smatram da je takvo poređenje situacija osuđenika primjereno budući da se svaka molba za prijevremeno puštanje na slobodu mora razmatrati na osnovu činjenica u

²⁷ Memorandum od 23. aprila 2010. (Dopis Ministarstva pravde, Državna služba za zatvorsku upravu, upućen sekretaru Suda, 16. mart 2010.).

²⁸ V. npr. *Tužilac protiv Milana Gvere*, predmet br. IT-05-88-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Milana Gvere, 28. juni 2010., par. 8; *Tužilac protiv Duška Sikirice*, predmet br. IT-95-8-ES, Odluka predsjednika Suda o prijevremenom puštanju na slobodu Duška Sikirice, 21. juni 2010., par. 13; *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Dragana Zelenovića, 10. juni 2010., par. 13; *Tužilac protiv Darija Kordića*, predmet br. IT-95-14/2-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Darija Kordića, 13. maj 2010., par. 13; *Tužilac protiv Mlade Radića*, predmet br. IT-98-30/1-ES, Odluka predsjednika Suda po molbi Mlade Radića za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 23. april 2010., par. 12-13; *Tužilac protiv Mitra Vasiljevića*, predmet br. IT-98-32-ES, Javna redigovana verzija Odluke predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne za Mitra Vasiljevića, 12. mart 2010., par. 14; *Tužilac protiv Dragana Jokića*, predmet br. IT-02-60-ES i IT-05-88-R.77.1-ES, Javna verzija odluke predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Dragana Jokiću od 8. decembra 2009., 13. januar 2010., par. 14; *Tužilac protiv Biljane Plavšić*, predmet br. IT-00-39 i 40/1-ES, Odluka predsjednika Suda po molbi za pomilovanje gde Plavšić ili ublažavanje njene kazne, 14. septembar 2009., par. 10.

konkretnom slučaju. Primjera radi, gđa Plavšić se sa tužilaštvom sporazumjela o svom izjašnjenju o krivici, a kada je puštena na slobodu, već je izdržala barem dvije trećine svoje kazne.³⁰

16. Na osnovu pravila 125 Pravilnika, koje mi nalaže da uzmem u obzir postupak prema zatvoreniciima u sličnoj situaciji, mišljenja sam da dužina vremena koje je g. Krajišnik izdržao za svoja krivična djela ne govori u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

17. Napominjem da se očekuje da će g. Krajišnik izdržati dvije trećine svoje kazne približno 3. avgusta 2013.

B. Težina krivičnih djela

18. Član 125 Pravilnika me obavezuje da uzmem u obzir težinu počinjenih krivičnih djela. Napominjem da je Žalbeno vijeće poništilo većinu osuda koje su izrečene g. Krajišniku, ali je konstatovalo da krivična djela za koja je proglašen krivim spadaju među najteža krivična djela koja čovječanstvo poznaje³¹ i težina tih krivičnih djela iziskuje strogu i srazmjernu kaznu.³² Kazna zatvora u trajanju od 20 godina koju je izreklo Žalbeno vijeće,³³ bez obzira na poništenje nekoliko osuda, ipak ukazuje na izuzetno veliku težinu krivičnih djela g. Krajišnika.

19. Na osnovu gorenavedenog, mišljenja sam da izuzetno velika težina krivičnih djela za koja je osuđen g. Krajišnik predstavlja faktor koji preteže protiv njegovog prijevremenog puštanja na slobodu.

C. U kolikoj mjeri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao

20. Pravilo 125 Pravilnika propisuje da predsjednik uzima u obzir u kolikoj mjeri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao. Paragraf 3(B) Uputstva propisuje da je dužnost Sekretarijata da zatraži izvještaje i primjedbe od odgovarajućih vlasti države u kojoj se izdržava kazna o vladanju osudene osobe tokom izdržavanja zatvorske kazne.

---

²⁹ Molba za prijevremeno puštanje na slobodu Momčila Krajišnika, 3. juni 2010., par. 11-14 (dalje u tekstu: Molba Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu).

³⁰ *Tužilac protiv Biljane Plavšić*, predmet br. IT-00-39 i 40/1-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne gđe Biljane Plavšić, 14. septembar 2009., par. 10.

³¹ Drugostepena presuda, par. 813.

21. Procjena zatvorske ustanove sačinjena za Komisiju za uslovno puštanje na slobodu od 9. februara 2010. (dalje u tekstu. Procjena zatvorske ustanove) potvrđuje dobro vladanje g. Krajišnika, navodeći da on "nikada ne stvara probleme osoblju, [i da je] uvijek ljubazan kada iznosi neku od svojih malobrojnih molbi".³⁴ Prema Drugom izvještaju o nadzoru od 24. februara 2010., "g. Krajišnik je uzoran zatvorenik i protiv njega nisu izrečene nikakve mjere"³⁵ Gospodin Krajišnik izjavljuje da

prihvata presudu i osjeća duboko kajanje zbog patnji žrtava uslijed počinjenih zločina za koje je on proglašen krivim. Isto tako, [on] se osjeća odgovornim za zločine koje su počinili drugi i koje nije istražio ni preduzeo mjere da se obezbijedi kažnjavanje odgovornih.³⁶

U slučaju da mu se odobri prijevremeno puštanje na slobodu, g. Krajišnik izjavljuje da će se zalagati za pomirenje u bivšoj Jugoslaviji. On izjavljuje: "Moja opredijeljenost za pomirenje i poboljšanje političke i ekonomske situacije u Bosni i Hercegovini biće ... moj dug prema onima koji su na bilo koji način propatili zbog djela za koja sam osuđen".³⁷ Ako bude pušten na slobodu, namjerava se vratiti kući u Sarajevo, baviti se privatnim biznisom i nastaviti s pisanjem koje je započeo u zatvoru.³⁸ Gospodin Krajišnik je takođe uvidio potrebu da tokom boravka u zatvoru nauči engleski jezik,³⁹ i u Procjeni zatvorske ustanove za njega se napominje da se njegovo znanje engleskog jezika, iako je daleko od dobrog, popravilo.⁴⁰ Gospodin Krajišnik tvrdi da, s obzirom na činjenicu da je u Ujedinjenom Kraljevstvu zatvoren tek kraće vrijeme, prilikom razmatranja u kolikoj je mjeri pokazao da se rehabilitovao treba uzeti u obzir njegovo vladanje tokom boravka u PJUN-u.⁴¹ U izvještaju upravnika PJUN-a od 3. maja 2010. navodi se da se g. Krajišnik "sve vrijeme s poštovanjem odnosio prema osoblju Pritvorske jedinice pridržavajući se naloga i uputstava, ali da mu je, s obzirom na njegov raniji položaj vlasti, trebalo vremena da se privikne na pritvorsko

---

³² *Ibid.*, par. 799.

³³ *Ibid.*, par. 819.

³⁴ Memorandum od 23. aprila 2010. (Procjena zatvorske ustanove sačinjena za Komisiju za uslovno puštanje na slobodu od 9. februara 2010.).

³⁵ Memorandum od 23. aprila 2010. (Drugi izvještaj o nadzoru od 24. februara 2010.).

³⁶ Molba Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu, par. 16.

³⁷ Pismo od 20. maja 2010., par. 20.

³⁸ Memorandum od 23. aprila 2010. (Drugi izvještaj o nadzoru od 24. februara 2010.).

³⁹ Memorandum od 23. aprila 2010. (Izvještaj o nadzoru od 24. februara 2010.).

⁴⁰ Memorandum od 23. aprila 2010. (Procjena zatvorske ustanove sačinjena za Komisiju za uslovno puštanje na slobodu od 9. februara 2010.).

⁴¹ Molba Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu, par. 18.

okruženje [...]. Dobro se integriše s pritvorskom populacijom u Jedinici".⁴² Obavještenje Ujedinjenog Kraljevstva ukazuje na to da se izvještaji u vezi s boravkom g. Krajišnika u zatvoru odnose na kratak period: Ujedinjeno Kraljevstvo stoga pretpostavlja da će predsjednik razmotriti vladanje g. Krajišnika u PJUN-u zajedno s informacijama koje je dostavilo Ujedinjeno Kraljevstvo.⁴³ U načelu je primjereno uzeti u obzir vladanje zatvorenika dok je bio u PJUN-u ukoliko je, kao što je to u ovom slučaju, vrijeme provedeno u PJUN-u znatno duže od vremena provedenog u državi izdržavanja kazne.

22. Gospodin Krajišnik tvrdi da njegova starosna dob i nemogućnost zatvorskog sistema Ujedinjenog Kraljevstva da obezbijedi odgovarajuće uslove za starije zatvorenike čine neprimjerenim njegov dalji boravak u zatvoru.⁴⁴ Podsjećam na Odluku u predmetu *Radić* u kojoj je konstatovano da "starosna dob, sama po sebi, [ne] utiče na rehabilitaciju".⁴⁵ Pored toga, g. Krajišnik ne navodi nijedan slučaj u kom zatvorska ustanova nije bila u mogućnosti da mu pruži eventualno potrebnu medicinsku njegu ili odgovarajuće uslove za izdržavanje preostalog dijela kazne.⁴⁶

23. Paragraf 3(b) Uputstva predviđa izvještaje država u kojima se izdržava kazna u vezi s duševnim stanjem osuđene osobe u vrijeme njenog izdržavanja zatvorske kazne, a paragraf 8 Uputstva predviđa da predsjednik može razmotriti i sve druge informacije koje smatra relevantnim za dopunu kriterijuma predviđenih u pravilu 125 Pravilnika. Međutim, u vrijeme obavještenja, g. Krajišnik još nije posjetio psihologa ili psihijatra budući da to nije sam zatražio, a da ga zatvorske vlasti nisu uputile.⁴⁷ Stoga to smatram neutralnim faktorom.

24. Na osnovu svega gorenavedenog – dobrog vladanja g. Krajišnika tokom njegovog boravka u PJUN-u, njegovog dobrog vladanja tokom boravka u zatvoru u Ujedinjenom Kraljevstvu (iako kratkog), njegovog prihvatanja odgovornosti za svoja krivična djela, njegovog izražavanja kajanja u odnosu na žrtve, i izražene namjere da se, ako bude pušten na slobodu, zalaže za pomirenje u bivšoj Jugoslaviji – mišljenja sam da se g. Krajišnik u

⁴² Memorandum upravnika Pritvorske jedinice zamjeniku sekretara od 3. maja 2010. (dalje u tekstu: Memorandum od 3. maja 2010.).

⁴³ Memorandum od 23. aprila 2010. (Dopis Ministarstva pravde, Državne službe za zatvorsku upravu upućen sekretaru Suda, od 16. marta 2010.).

⁴⁴ Molba Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu, par. 26.

⁴⁵ *Tužilac protiv Mlade Radića*, predmet br. IT-98-30/1-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Mladi Radiću, 23. april 2010., par. 19.

⁴⁶ V. npr. *Tužilac protiv Milana Gvere*, predmet br. IT-05-88-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Milana Gvere, 28. juni 2010., par. 10.

izvjesnoj mjeri rehabilitovao i da to ide u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

D. Saradnja sa tužilaštvom

25. Pravilo 125 Pravilnika predviđa da predsjednik uzima u obzir eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s tužiocem. Paragraf 3(c) Uputstva predviđa da Sekretarijat zatraži od tužioca da pripremi detaljan izvještaj o eventualnoj saradnji osuđene osobe sa Tužilaštvom i značaju te saradnje.

Saradnja prije izricanja osuđujuće presude

26. U memorandumu zamjenika tužioca od 19. maja 2010. iznosi se da je g. Krajišnik je tokom suđenja bio nekooperativan:⁴⁸

Gospodinu Krajišniku je tokom postupka pružena mogućnost da saraduje s Tužilaštvom. Da je on tu mogućnost iskoristio, sporna pitanja između Tužilaštva i odbrane bila bi sužena a postupak bi se ekspeditivnije odvijao ... Značajna količina vremena u sudnici bila bi uštedena da je g. Krajišnik sa Tužilaštvom postigao dogovor u vezi s određenim činjenicama i drugim pitanjima (pa makar samo u odnosu na neka od pitanja koja su bila razmatrana).⁴⁹

27. Pravni izvori jasno ukazuju na to da optuženi nema obavezu da pomaže tužilaštvu u izvršavanju njegovih obaveza. U Odluci u vezi s Draganom Jokićem konstatovano je da "[o]ptuženi nije obavezan da pomogne tužilaštvu da dokaže svoju tezu i da svaki dokaz o spremnosti nekog optuženog [da saraduje s tužilaštvom] predstavlja dokaz o nivou saradnje, koju on ima pravo uskratiti bez snošenja negativnih posljedica zbog toga".⁵⁰ Stoga je jasno da se nesaradnja osuđene osobe tokom suđenja ne može uzimati kao argument protiv njenog prijevremenog puštanja na slobodu. Stoga odbacujem argumente tužilaštva s tim u vezi.

⁴⁷ Memorandum od 23. aprila 2010. (Izvještaj psihologa u vezi s planiranjem i kontrolom kazne, od 25. februara 2010.).

⁴⁸ Memorandum zamjenika tužioca zamjeniku sekretara od 14. maja 2010. (dalje u tekstu: Memorandum od 14. maja 2010.), par. 2.

⁴⁹ Memorandum od 14. maja 2010., par. 3-5.

⁵⁰ *Tužilac protiv Dragana Jokića i postupak za nepoštovanje Suda protiv Dragana Jokića*, predmet br. IT-02-60-ES, IT-05-88-R.77.1-ES, Javna redigovana verzija Odluke predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Draganu Jokiću od 8. decembra 2009., 13. januar 2010., par. 17.

28. Gospodin Krajišnik tvrdi da je prije donošenja osuđujuće presude u značajnoj mjeri saradivao sa tužilaštvom. Tvrdnja g. Krajišnika da je tužilaštvu pomogao stavljanjem na uvid ratne dokumentacije organa Republike Srpske i time što je nekoliko dužnosnika nagovorio da daju izjave tužilaštvu⁵¹ nije potkrepljena. Navodna pomoć g. Krajišnika tužilaštvu prilikom stupanja u kontakt sa Radovanom Karadžićem i njegovo posredovanje između tužioca i Radovana Karadžića u vezi s optužnicom protiv ovog drugog⁵² takođe nisu potkrepljeni. Izjava g. Krajišnika da je obezbijedio sredstva za odbranu g. Karadžića⁵³ irelevantna je za njegovu saradnju sa tužilaštvom. Izjava g. Krajišnika da je nagovorio g. Karadžića da tužilaštvu stavi na uvid dodatnu dokumentaciju Predsjedništva Republike Srpske⁵⁴ nije potkrepljena. Stoga sam mišljenja da je tvrdnja g. Krajišnika da je prije izricanja osuđujuće presude saradivao s tužilaštvom nepotkrepljena i kao takva ne može se smatrati faktorom koji ide u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

Saradnja poslije izricanja osuđujuće presude

29. U izvještaju tužilaštva ne pominje se izričito nijedan slučaj u kom je tužilaštvo zatražilo saradnju g. Krajišnika nakon što mu je izrečena osuđujuća presuda. U svojoj molbi, g. Krajišnik izjavljuje da je "spreman da svjedoči na zahtjev MKSJ-a ili na drugi način pomogne".⁵⁵ Stoga smatram da je saradnja g. Krajišnika poslije izricanja osuđujuće presude neutralan faktor.

Izjave o slabom imovnom stanju

30. Tužilaštvo ističe da je g. Krajišnik tokom postupka pred Međunarodnim sudom tvrdio da je slabog imovnog stanja, ali da je sekretar zaključio da g. Krajišnik ima dovoljno sredstava da djelimično plati troškove svog pravnog zastupanja.⁵⁶ U svom odgovoru, g. Krajišnik tvrdi da je napomena tužilaštva o njegovom imovnom stanju neosnovana i da je predsjedavajući sudija odbacio zaključak iz Izvještaja Sekretarijata da su njegovi resursi korišteni "neproduktivno".⁵⁷ Smatram da nema potrebe za daljnjim razmatranjem tih tvrdnji

⁵¹ Krajišnikova replika, str. 1.

⁵² Dopis od 20. maja 2010., par. 2-9.

⁵³ Dopis od 20. maja 2010., par. 2-9.

⁵⁴ Dopis od 20. maja 2010., par. 2-9.

⁵⁵ Molba Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu, par. 21.

⁵⁶ Memorandum od 14. maja 2010., par. 6.

⁵⁷ Krajišnikova replika, str. 3.

zato što mislim da su one irelevantne za rješavanje po molbi g. Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu.

31. Na osnovu svega gorenavedenog, smatram da je faktor saradnje neutralan.

E. Dopisi trećih strana

32. Gospodin Krajišnik prilaže 28 dopisa raznih političara, nevladinih organizacija, univerzitetskih nastavnika i drugih koji iznose svoja mišljenja u vezi s njegovim prijevremenim puštanjem na slobodu.⁵⁸ Ti dopisi odnose se na tri pitanja g. Krajišnika, odnosno (a) da li su dotični znali za bilo koje krivično djelo koji je počinio g. Krajišnik, izuzev onih za koja je osuđen; (b) da li su znali i za jedan pozitivan čin g. Krajišnika tokom rata; i (c) da li bi preuranjeno puštanje na slobodu g. Krajišnika uticalo na političku situaciju u Bosni i Hercegovini.⁵⁹ Gospodin Krajišnik takođe prilaže medijske materijale u kojima se izvještava o njegovoj molbi za prijevremeno puštanje na slobodu i citiraju mišljenja raznih osoba o tome da li on za to ispunjava uslove.⁶⁰ Ne smatram da je g. Krajišnik adekvatno pokazao na koji način su ti materijali relevantni za rješavanje po njegovoj molbi za prijevremeno puštanje na slobodu.

F. Zaključak

33. Iako je g. Krajišnik u izvjesnoj mjeri pokazao da se rehabilitovao, mišljenja sam da i dalje postoje značajni faktori koji pretežu protiv njegovog prijevremenog puštanja na slobodu. Krivična djela g. Krajišnika su izuzetno velike težine i povezana su sa masovnim raseljavanjem nesrpskog stanovništva u Bosni i Hercegovini koje je prouzrokovalo velike patnje. Pored toga, u vezi s uslovom da predsjednik uzme u obzir postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji, praksa Međunarodnog suda je da razmatra ispunjenje uslova osuđene osobe tek nakon što je ona izdržala dvije trećine svoje kazne. Stoga, činjenica da je g. Krajišnik tek nedavno izdržao polovinu svoje kazne ne preteže u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

⁵⁸ Javna izjava tima odbrane Momčila Krajišnika, str. 2 (priložena Molbi Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu).

⁵⁹ Dopis srpskog tima odbrane medijima i vlastima, str. 1 (priložen Molbi Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu).

⁶⁰ Javna izjava tima odbrane Momčila Krajišnika, str. 4 (priložena Molbi Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu).

34. Uzevši sve gorenavedeno u obzir i pošto sam razmotrio one faktore koji su navedeni u pravilu 125 Pravilnika, mišljenja sam da g. Krajišniku ne treba odobriti prijevremeno puštanje na slobodu.

35. Napominjem da moje kolege jednoglasno dijele moje mišljenje da g. Krajišniku ne treba odobriti prijevremeno puštanje na slobodu.

V. Dispozitiv

36. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu člana 28 Statuta, pravila 124 i 125 Pravilnika i paragrafa 8 Uputstva, ovim se ODBIJA molba Momčila Krajišnika za prijevremeno puštanje na slobodu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

_____
sudija Patrick Robinson,
predsjednik

Dana 26. jula 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]